

Assen, november 2016.

Bijdrage Najaarsnota 2016, Programmabegroting 2017.

Toen ik de najaarsnota en de programmabegroting 2017 aan het doornemen was kon ik het niet nalaten om mij af en toe de grote luxe en de welvaart te realiseren die wij in Nederland genieten. Als ik onze leefomstandigheden afzet tegenover alles wat ik dagelijks krijg voorgeschoteld aan wereldnieuws over extreme armoede, verschrikkelijke oorlogsbeelden, wanhopige mensen die vluchten naar een veilige en betere plek met hun kinderen, dan mogen wij onszelf gelukkig prijzen hoe wij in Nederland leven. Wij leven relatief in grote vrede en welvaart, en als sociaal democraat voel ik regelmatig schaamte voor het té grote verschil met die mensen in andere delen van de wereld.

Vanuit de gemeenteraad in Assen kunnen we de grote wereld misschien niet veranderen, maar we kunnen als PvdA wel ons steentje bijdragen aan hoe het in Assen gaat. En we zien dat het in Assen op veel onderdelen redelijk tot goed gaat. Het College is veelal alert op maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en speelt daar op in. Duurzaamheid staat actief en hoog op de agenda, en het georganiseerde verzet tegen de financiële verdeelmodellen van het Rijk in het sociaal domein is succesvol geweest. Je ziet het ook in de ophanden zijnde fusie van de DNK en de Bieb. En je ziet dit in de hervonden realiteitszin t.a.v. het TT festival en de pogingen bewoners te betrekken bij het beheer van onze stad.

De naakte gegevens: Terugkijkend op 2016 heeft Assen, op basis van de voorliggende NJN, in 2016 de financiën op orde en is het financiële eindresultaat positiever dan de begroting voor 2016 oorspronkelijk heeft voorspeld. Met aftrek van bedragen die alsnog overgeheveld moeten worden naar volgend jaar, resteert vooruitzichtig 2 miljoen. Hierbij valt op dat er onderbestedingen zijn in het sociale domein en dat er ongewisse geldstromen t.b.v. het sociale domein uit Den Haag zijn. Verder is de programmabegroting voor 2017 sluitend, zijn de meerjarenprognoses onder controle en ziet het er naar uit dat het Collegeprogramma, opgesteld in 2014, ten uitvoer gaat worden gebracht. Dit zijn positieve berichten waar we best een beetje trots op mogen zijn, echter,

.. dit betekent niet dat er in Assen geen problemen zijn, of dat we geen aandachtspunten en/of ambities meer hebben. Zo is de PvdA niet gerust op de zorgelijke financiële situatie van Alescon en de consequenties voor de mensen die daar werken. Ook baart de situatie van de GKB ons zorgen en zijn we begaan met ontwikkelingen van het sensor cluster en de leegstand en de ontwikkelingen van de binnenstad, zien we graag Assen als sportstad en willen we ons inzetten voor het terughalen van een ijsbaan en verwachten we voordelen voor Assen en Drenthe als de wielersbaan wordt overdekt.

Maar in de beperkte spreektijd die we hebben kunnen we niet alles uitvoerig behandelen en willen we speciale aandacht vragen voor

Het probleem van de groeiende tweedeling . De kloof tussen rijk en arm wordt groter en de nieuwe vormen van armoede zijn een groeiend probleem. Gericht onderzoek naar de omvang en consequenties van de nieuwe armoede, ook in Assen, lijkt nodig. Of is de marginale opleving van de economie de oplossing of vallen er mensen buiten de boot? De uitkomsten van een dergelijk onderzoek zijn o.i. nodig voor het adequaat ontwikkelen van beleid.

Een passend aanbod van sociale huurwoningen. De fractie van de PvdA is er niet gerust op dat de geplande aantallen voor de bouw van goedkopere (!) en energie zuinige sociale huurwoningen voldoen aan de vraag, nu en op termijn (meer slopen dan terugbouwen met hogere huren, groei aantal bijstandsuitkeringen, statushouders, wachtlijsten)!? Mensen die weinig te besteden hebben, zijn aangewezen op een woning met lage woonlasten. Voor ons aanleiding om te willen dat een en ander toch nog eens goed wordt doorgerekend, en ons als fractie/Raad nog eens te overtuigen dat op dit onderdeel de woonvisie wel degelijk klopt.

De voortgang van de transformatie in het sociale domein. De transformatie is in volle gang en het gaat met vallen en opstaan. Het is op veel momenten en onderdelen als varen in dichte mist zonder radar. Geen idee of miljoenen euro's op de juiste manier worden ingezet, uitgegeven en gebruikt worden.

De onzekerheid destijds bij gemeenten over het krijgen van de verantwoordelijkheid over het sociale domein in combinatie met een flinke dosis frustratie vanwege een forse bezuinigingstaakstelling tegelijkertijd; anno 2016 houden we miljoenen, tot zelfs de kritische grens van 10% t.o.v. de toegekende rijksmiddelen, over in het sociale domein; hoe kan dat? Wat betekent dit?

Voor de PvdA is daarom duidelijk dat De monitoring sociaal domein van cruciaal belang is als dashboard voor Raad én College om beleid te kunnen beoordelen, bijstellen en te ontwikkelen. Het is wel noodzakelijk dat er naast kwantitatieve gegevens snel genuanceerde kwalitatieve gegevens gaan worden verzameld en worden ingevoerd. Deze informatie is van belang, ook voor de bedrijfsvoering in het sociale domein, en het verdient een extra investering om dit voortvarend te realiseren door het opzetten structurele cliënt tevredenheidsonderzoeken, enquêtes, mystery quests, etc.

De PvdA wil zich daarom kritisch uitlaten over het huidige aantal wijkteams in Assen. De wijkteams zijn de scharnierpunten in het sociale domein. Ze zijn de ogen en oren in de buurten. De medewerkers in het wijkteam zijn, samen met de huisartsen, de eerste aanspreekpunten voor bewoners met vragen of problemen op allerlei gebied van b.v. zorg, schulden, eenzaamheid, verwijzingen. De wijkteams als voorwaarde om de preventieve doelstellingen en het activeren van de eigen kracht van de bewoners, straten en buurten mogelijk te maken. Maar ook zijn de wijkteams als geen ander in staat om de effecten van sociaal beleid te ervaren en te meten. Zij zien op casusniveau maar ook in de buurten en wijken de maatschappelijke resultaten en effecten van het sociale beleid. Ook in dat opzicht zijn zij de antennes. De PvdA betwijfelt of de huidige capaciteit van de wijkteams voldoende is om de ambitieus geformuleerde doelstellingen in de het sociale domein te realiseren. Besef echter, de kost gaat voor de baat aan. Afschalen kan later altijd nog.

Laaggeletterdheid. Een maatschappelijk omvangrijk en belangrijk onderwerp waarover wij als PvdA het in de afgelopen jaren tijdens de algemene beschouwingen steeds met u hebben gehad. Maar

praatjes vullen geen gaatjes! Al sinds jaren worden landelijk, provinciaal en lokaal dezelfde indrukwekkende getallen genoemd van mensen die niet voldoende kunnen lezen, schrijven, rekenen en/of digitaal niet vaardig zijn! Geschat aantal laaggeletterden van 16 jaar en ouder in Drenthe: 73.000, 1 op 6, 18%! Een hoger percentage dan het landelijk gemiddelde! Dit, ondanks de in nota's beschreven stevige inzet op het traceren en aanpakken van het probleem. Maar het wordt nog erger! Door versnelde ontwikkelingen in het digitaliseren van diensten van bedrijven, organisaties en overheden (njpg52), is gebleken dat het probleem groeit, de aantallen toenemen! Over een groeiende tweedeling in de maatschappij gesproken!

De PvdA weet van dit College dat zij met dit maatschappelijke probleem begaan is en de PvdA stelt voor om bestrijding en voorkoming van Laaggeletterdheid tot speerpunt te verheffen. Alles wat je over Laaggeletterdheid leest maakt je duidelijk dat het het zelfgevoel en de eigenwaarde van mensen aantast en dat de maatschappelijke consequenties en kosten indrukwekkend zijn. Laten we in Assen een baanbrekende en spraakmakende pilot opzetten en alleen al daardoor laaggeletterden verleiden zich kenbaar te maken in de wetenschap dat ze op maat worden geholpen. Laten we onze eigen Asser ambassadeurs Laaggeletterdheid realiseren en inzetten. Laten we doelstellingen SMART formuleren door elk jaar aantoonbaar en aantal laaggeletterden niet meer laaggeletterd te laten zijn. Laten we het College de ruimte geven om dit verder uit te werken en spoedig met een plan te komen. Ik hoor graag de reacties van de fracties en vanuit het College.

Laten we beseffen dat voor de hierboven genoemde initiatieven voldoende middelen beschikbaar zijn door gebruik te maken van o.a. de reserves sociaal domein en de te verwachten co-financiering vanuit de provincie. Assen heeft voldoende spek op de ribben om zich deze maatschappelijke investeringen te veroorloven. Investeringen die goed zijn voor de mensen en zich uiteindelijk toch wel terugbetalen vanwege de maatschappelijke effecten; de preventieve en curatieve effecten. Mensen zullen door gerichte ondersteuning minder gaan leunen op maatschappelijke voorzieningen en minder zorg nodig hebben.

De PvdA verwacht dat ook in 2017 dit College en deze Raad op een verantwoorde manier zorg dragen voor deze stad en ons als inwoners. Wij zullen als PvdA waken over een zo eerlijke verdeling van baten en lasten en zorgen dat iedereen meetelt en meedoet! Wij zijn benieuwd naar de rest van de bijdragen en kijken nu al uit naar de reactie van het College.